

Monumentnummer*: 522004

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 augustus 2002
Kadaster deel/nr 82960/81

Woonplaats* Leuth
Gemeente* Berg en Dal
Provincie* Gelderland

Locatiennaam Leuth
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* Leuth
Sectie* E
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 113

Omschrijving**

T-BOERDERIJ (A) met een breed en hoog voorhuis en een achterhuis van het type middenlangsdeel en een aan de linker zijgevel aangebouwde varkensstal.

Het VOORHUIS bestaat uit een hoge kelderverdieping, twee volledige bouwlagen en een zolderverdieping afgedekt met een wolfsdak met de nokrichting parallel aan de voorgevel. De topgevel die zich aan de wegzijde bevindt wordt afgedekt door een aangekapt wolfsdak. De schilden van het dak zijn belegd met gesmoorde Muldenpannen. Het dak is voorts voorzien van witgeschilderde windveren en boeiborden langs de dakranden. De nokuiteinden worden bekroond door pironnen, in de nok bevinden zich twee korte, gemetselde schoorstenen. De afwatering vindt plaats via mastgoten. De gevels van het woonhuis zijn gepleisterd en hadden oorspronkelijk een hoge zwartgeschilderde plint, die nu dezelfde kleur als de gevels heeft. Ter verlevendiging zijn sierbanden in zichtbaar gelaten baksteen aangebracht, ter hoogte van de wisseldorpels van de vensters in de tweede bouwlaag en de zolder (top- en zijgevels). In de gevels zijn rechthoekig afgesloten vensters toegepast, met boven de vensteropeningen rollagen in gepleisterde (eerste bouwlaag) en zichtbaar gelaten baksteen. De VOORGEVEL is asymmetrisch ingedeeld en omvat vijf assen waarvan de derde en vierde as eindigen in een topgevel, in de vorm van een afgeplatte puntgevel. In de eerste bouwlaag bevindt zich in de tweede as van rechts de hoofdingang binnen een segmentboogvormig afgesloten portiek. De houten paneel deur heeft kijkruiten met smeedijzeren roosters en bezit een bovenlicht. De overige assen zijn gevuld met zesruits schuifvensters (2(2+1)). Deze vensters waren oorspronkelijk (in elk geval tot begin jaren zeventig) voorzien van luiken, die thans verdwenen zijn. In de gevel zijn op de scheiding van de eerste en tweede

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

bouwlaag smeedijzeren jaarankers aangebracht die het jaar 1810 vormen. De verdieping bezit in elke as vierruits stolpramen onder achtruits bovenlichten. In de topgevel bevindt zich een kleiner stolpvenster. De RECHTER ZIJGEVEL is twee vensterassen breed en heeft in de eerste bouwlaag vensters zoals beschreven, die oorspronkelijk luiken bezaten. In de tweede bouwlaag bevinden zich thans enkelruits vensters, oorspronkelijk waren dit stolpvensters onder meerruits bovenlichten. In de kelderzone bevindt zich rechts van het midden een kelderlicht met diefijzers en boven de vensters van de tweede bouwlaag is een plaat aangebracht met het opschrift 'Plezenburg'. Onder het afgewolfd dak bevindt zich een enkelruits stolpvenster onder meerruits bovenlicht. De LINKER ZIJGEVEL is vanaf de openbare weg niet zichtbaar.

Het **BEDRIJFSGEDEELTE** is ongepleisterd. Het wordt afgedekt door een aan de achterzijde afgewolfd zadeldak, met deels ongelijke schilden doordat het gebouw aan de linker zijde gedeeltelijk hoger is opgetrokken. De schilden zijn voornamelijk met riet belegd en de nok is voorzien van gesmoorde nokvorsten. Het linker zijschild is gedeeltelijk ook met pannen belegd. De RECHTER ZIJGEVEL heeft ter hoogte van de (voormalige) bijkeuken een zijingang met zijvenster en rechts hiervan twee vierruits vensters ter weerszijden van een klein raam, vermoedelijk een toiletraampje. Ter hoogte van de stallen bevinden zich drie stalramen hoog in de gevel. Deze bestaan uit onderramen met opgeklampte luiken en halfronde bovenramen uit gietijzer met vorkroede verdeling. De LINKER ZIJGEVEL is vanaf de openbare weg niet zichtbaar. Volgens gegevens uit het Fotoarchief van de SHBO te Arnhem, sluit rechts tegen deze gevel het dwarsgeplaatste tussenlid aan. Links springt de gevel in en bevindt zich een deur naar de deel. De ACHTERGEVEL bezit drie vierruits vensters ongeveer halverwege in de gevel, waarbij het middelste venster zich wat lager in de gevel bevindt. Onder het wolfseind zijn drie ronde gevelopeningen aangebracht. In de achtergevel bevinden zich enkele gevelankers. De varkensstal is een sober, rechthoekig tussenlid, met gevels opgetrokken in baksteen en afgedekt met een zadeldak met pannen, met de nokrichting haaks op het hoofdgebouw. De achtergevel heeft enkele halffrond afgesloten mestdeurtjes.

Het uit blauwdrukken (Bouwarchief gemeente Ubbergen) bekende oorspronkelijke INTERIEUR bestond uit een L-vormige gang met links salon en slaapkamer en rechts woonkamer en keuken, met een bijkeuken in het achterhuis. Op de verdieping waren provisieruimte, slaapkamer en twee logeerkamers aangebracht. Volgens gegevens uit het Fotoarchief van de SHBO is het bedrijfsgedeelte opgebouwd uit eikenhouten gebinten. De gevelankers in de achtergevel van de schuur bezitten telmerken.

Waardering

T-BOERDERIJ (onderdeel A) uit 1810, vergroot in 1910

-Van architectuurhistorische waarde als gaaf en goed voorbeeld van een T-boerderij met voorhuis die de kenmerken draagt van vroeg twintigste-eeuwse architectuur en een achterhuis van het traditionele type met een voor de streek kenmerkende en goed bewaarde hoofdvorm.

-Van stedenbouwkundige waarde als hoofdonderdeel van het boerderijcomplex, dat in het gebied een hoge beeldbepalende waarde heeft vanwege de markante hoofdvorm en de ligging op een hoge pol.

-Van cultuurhistorische waarde als hoofdonderdeel van het boerderijcomplex, dat een belangrijke uiting is van een agrarische en landschappelijke ontwikkeling en een deel representeert van het boerenbestaan aan het begin van de twintigste eeuw.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument